

Broj: Podgorica, 16. decembar 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) u postupku ocjene usklađenosti po prijavljenoj državnoj pomoći od strane Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore A.D., a na osnovu Prijedloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti konkurencije, donosi:

RJEŠENJE

Predlog Godišnjeg plana rada Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore A.D. za 2020. godinu ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

U skladu sa članom 1 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći, Agencija za zaštitu konkurencije se nije izjasnila na dio Plana koji se odnosi na podsticaje razvoja poljoprivrede.

OBRAZLOŽENJE

Investiciono - razvojni fond CG AD (u daljem tekstu: IRF) dopisom br. 02-01001-8743-19/1 od 28. novembra 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 05-807/2 od 22.11.2019.godine, podnio je zahtjev za zaštitu konkurencije za ocjenu usklađenosti Predloga godišnjeg plana rada IRF-a za poslovnu 2020. godinu sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OPIS ZAHTJEVA

Glavni zadatak IRF-a za 2020. godinu jeste realizacija kreditnih linija koje će biti usmjerena na:

- Razvoj preduzetništva kroz podršku posebnim ciljnim grupama (mladi, početnici, žene, visokoškolci, tehnološki viškovi, individualni poljoprivredni proizvođači, zanatlije, inovativno preduzetništvo, ICT biznis, klasterska proizvodnja, start up preduzeća, osobe sa invaliditetom i slično);
- Rast i razvoj mikro, malih, srednjih i velikih preduzećima, sa posebnom pažnjom na:
  - ulaganja u prioritetne sektore crnogorske ekonomije,

održavanje i/ili poboljšanje likvidnosti

- podsticaj konkurentnosti crnogorskih proizvoda/usluga na drugim tržištima diversifikaciju crnogorske ekonomije

- Podrška realizaciji greenfield i brownfield investicija
- Podršku infrastrukturnim projektima, projektima od ekološkog, lokalnog i državnog značaja i projektima iz oblasti energetike i energetske efikasnosti
- Ravnomjeran regionalni razvoj
- Otvaranje novih i očuvanje postojećih radnih mjesta.

IRF će u skladu sa potrebama potencijalnih ali i postojećih preduzetnika i MMSP, biti usmjeren na inoviranje postojećih kao i kreiranje novih finansijskih instrumenata. Podrška kreiranju novih i očuvanju radnih mjesta zahtijeva kontinuiranu analizu potreba tržišta kao i trendova sa namjerom da se ostvare postavljeni ciljevi i zadaci. Dosadašnji portfolio instrumenata će biti aktuelan i to kroz:

- Kratkoročne kredite;
- Srednjoročne kredite;
- Dugoročne kredite.

Kratkoročnim kreditima se finansiraju tekuća aktivnost i likvidnost preduzeća, kao i otkup potraživanja (tzv. faktoring finansiranje). Njihova ročnost je do godinu dana, i pretežno se koriste za pripremu turističke ili poljoprivredne sezone, kao i za sve one potrebe kojima se reguliše likvidnost preduzeća.

Srednjoročni krediti su namijenjeni projektima koji se mogu realizovati u period od jedne do pet godina u skladu sa kreditnim portfoliom IRF.

Dugoročni krediti su krediti čija je ročnost preko pet godina, i kojima se često finansiraju veće investicije i razvojni projekti. Ovi krediti mogu biti namijenjeni za ulaganja u investicione projekte i projekte od strateškog značaja za privredu.

Osim navedenih IRF CG će u saradnji sa međunarodnim partnerima ponuditi i model garantnih šema i to po osnovu COSME i EaSI programa podrške.

Pristup COSME Garantnom Fondu predstavlja veliki iskorak za IRF u vidu pružanja dodatne podrške za proširenje baze klijenta i veću dostupnost povoljnim izvorima finansiranja crnogorskih privrednika naročito segment koji inače ima otežan pristup postojećim izvorima sredstava zbog nedostatka adekvatnog kolateralu. Ovim Ugovorom je pokriven obim portfelja do 75 milion eura u periodu od 3 godine. Program zapošljavanja i socijalne inovacije (EaSI) je instrument finansiranja na nivou EU a pokrenut od strane Evropske Komisije namijenjen promociji visokog nivoa kvalitetnog i održivog zapošljavanja, garantujući adekvatnu i pristojnu socijalnu zaštitu, borbu protiv socijalne isključenosti i siromaštva i poboljšanja uslova rada. Jedan od tri programska postulata EaSi programa je „Mikrofinansiranje i socijalno preduzetništvo“ u okviru koje funkcioniše finansijski instrument - EaSi garantni fond, čiji je organ upravljanja Evropski Investicioni Fond (EIF), namijenjen podršci mikrofinansiranja. Garantni instrument je posebno namijenjen mikrofinansiranju i socijalnom preduzetništvu. Jedan od njegovih ključnih ciljeva je povećanje dostupnost i pristup finansijama ugroženim grupama koje žele da pokrenu sopstveni biznis, mikro preduzeća i socijalna preduzeća, kako u fazi pokretanja tj. osnivanja preduzeća, tako i u razvoju. S tim u vezi dozvoljeni obim portfelja pokrivenog EaSi garancijom iznosi 5

miliona eura, koji će početi sa realizacijom početkom 2020. godine. Ovaj instrument je namijenjen mladima, ženama, nezaposlenim visokoškolcima, individualnim poljoprivrednim proizvođačima, tehnološkim viškovima kao i svim onim preduzetnicim a koji imaju održivu i profitabilnu ideju ali koji ne mogu da obezbijede dovoljan kolateral za potrebna sredstva ili su im potrebni mikrokrediti da bi realizovali svoju ideju.

IRF CG ima za cilj da, uspostavljanjem i pružanjem novih finansijskih usluga u sadejstvu sa pristupom COSME garantom fondu, EaSi garantnom fondu i WB EDIF garantnom fondu za mlade omogući lakši pristup povoljnim finansijama za što veći broj privrednika u Crnoj Gori sa posebnim akcentom na preduzetnike sa perspektivnim poslovnim idejama koji imaju poteškoća u obezbjeđenju dovoljnog kolaterala.

U cilju obezbjeđenja izvora finansiranja za dodatnu podršku socijalnom preduzetništvu IRF CG je u martu 2018 potpisao ugovor sa Razvojnou bankom Savjeta Evrope (u daljem tekstu: CEB) od 30 miliona eura. Namjena je da se ovim sredstvima podržavaju krediti do 100,000 eura i to za finansiranje onih klijenata koji se nalaze u ekonomski nepovoljnijim regionima u Crnoj Gori kao i za finansiranje ekonomski ugroženih grupa građana poput radnika proglašeni tehnoloških viškova iz procesa tranzicije, svršeni visokoškolcima, ženama u biznisu, početnicima u biznisu kao i malim poljoprivrednim proizvođačima.

IRF CG će u skladu sa zahtjevima i potrebama tržišta kreirati i dodatne kreditne linije koje će doprinositi ostvarenju postavljenih ciljeva.

Kamatna stopa je i instrument promovisanja prioriternih djelatnosti i nivoa investicione aktivnosti. U skladu sa tim stimacije tj. umanjeja kamatnih stopa će se odobravati u skladu sa prioriternima.

IRF CG će i u narednom periodu obezbijediti posebne uslove za one subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore. Pored posebno definisanih uslova za opštine koje su ispod prosjeka razvijenosti i opštine Sjevernog regiona, IRF CG će definisati i stimacije za ove opštine, ali i za one subjekte koji realizacijou projekta zaposle 5 ili više novih lica bez obzira na regionalnu pripadnost projekta, kao i za one koji kao sredstvo obezbjeđenja ponude bankarsku garanciju. Stimacije će se ogledati u smanjenju kamatne stope u odnosu na utvrđene kamatne stope.

IRF CG će nastaviti sa primjenou stimiativnih uslova za preduzeća koja redovno izmiruju svoje poreske obaveze. Spisak poreskih obveznika koji uredno izmiruju poreske obaveze objavljuje Poreska uprava Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom finansija, pa će takozvana "Bijela lista" biti mjerodavna prilikou formiranja stimacije za ovu grupu preduzeća. U skladu sa ugovorou sa Evropskou investicionou bankou, kamata na kredite koji se plasiraju iz sredstava ove finansijske institucije manja je za 0,5-0,7 procentnih poena.

Kreditna podrška sektoru MMSP, preduzetnicima i velikim preduzećima posredstvom i uz učešće poslovnih banaka realizuje se na osnovu potpisanou Protokola o poslovnoj saradnji sa svim bankama u Crnoj Gori koje su iskazale svoj interes i spremnost da učestvuju u ovim aktivnostima.

Osnovna razlika između pomenuta dva aranžmana je u tome što za klijente koji svoje kreditne aranžmane realizuju posredstvom i uz garanciju poslovnih banaka, banka snosi kompletan kreditni rizik, sama definiše instrumente obezbjeđenja sa

krajnjim korisnicima, ali se pridržava uslova kreditiranja definisanih kreditnom politikom IR.

Kreditni uslovi po kojima će se realizovati instrumenti IRF-a za 2020. godinu, ka krajnjem korisniku, su sljedeći:

- Maksimalan iznos kredita do 10 miliona eura;
- Rok otplate kredita do 12 godina (uključujući mogućnost korišćenja grejs perioda);
- Grejs period do 4 godine;
- Kamatna stopa do 5% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamata;
- Naknada do 1% od iznosa odobrenog kredita.

Kreditni uslovi za infrastrukturne projekte, projekte zaštite životne sredine i obnovljivih izvora energije, su sljedeći:

- Maksimalan iznos kredita do 10 miliona eura;
- Rok otplate kredita do 15 godina (uključujući mogućnost korišćenja grejs perioda);
- Grejs period do 5 godina;
- Kamatna stopa do 5% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamata;
- Naknada do 1% od iznosa odobrenog kredita.

Kratkoročni krediti - faktoring finansiranje:

- Maksimalan iznos do 10 miliona eura;
- Rok povraćaja do 12 mjeseci;
- Kamatna stopa do 4%.
- naknada do 0,35% od otkupljenog potraživanja/obaveze
- stimulacija za izvoznike 0,5% umanjeње kamate od predviđenog iznosa.

Uslovi po kojima će se realizovati instrumenti u 2020. godini će biti preciznije definisani u okviru pojedinačnih kreditnih linija IRF za 2020. godinu. Poštujući principe dosadašnjeg poslovanja, zavidnu poziciju i imidž koji je IRF izgradio na tržištu, sljedeće djelatnosti neće biti predmet podrške ni u 2020. godini:

- Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
- Građevinarstvo u cilju prodaje stambenih jedinica;
- Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje (npr. igre na sreću);
- Bankarstvo i osiguranje;
- Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti;
- Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

Pored usklađenosti sa definisanim uslovima i ispunjavanja svih potrebnih preduslova za finansijsku podršku, ukoliko se bude vršio izbor između dva projekta (zbog nemogućnosti finansiranja oba), prednost će imati onaj koji po narednim kriterijumima ima više bodova:

SUFINANSIRANJE PROJEKATA – DOMAĆA SARADNJA

IRF planira nastavak saradnje u 2020. godini sa, između ostalih, bankama na crnogorskom tržištu, Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Ministarstvom ekonomije, Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Ministarstvom finansija, Poreskom upravom i sa opštinama.

Banke na crnogorskom tržištu

Kreditna podrška sektoru MSP i preduzetnicima posredstvom i uz učešće poslovnih banaka realizuje se na osnovu potpisanog Protokola o poslovnoj saradnji sa svim bankama u Crnoj Gori koje su iskazale svoj interes i spremnost da učestvuju u ovim aktivnostima.

Kriterijumi

Zaposlenost (1 bod po novozaposlenom) – maksimalno 10	
<i>Regionalna komponenta</i>	<i>Broj bodova</i>
Jug	1
Centralni dio	3
Sjever	5
<i>Vrsta djelatnosti</i>	<i>Broj bodova</i>
Proizvodnja	10
Poljoprivreda	9
Proizvodnja hrane	8
Turizam i ugostiteljstvo	5
Usluge	4
Trgovina	1
<i>Žene i mladi u biznisu</i>	<i>Broj bodova</i>
Žena/mlađa populacija vlasnik i pokretač biznisa	10
Većina (51%) zaposlenih žene/mlađa populacija	6

Žena/mlađa populacija upravlja biznisom	3
Posebne kategorije	Broj bodova
RAE populacija	10
Invalidi	10
Preduzeća članovi Inkubatora	10

Preko instrumenta kreditne podrške IRF CG će pokušati da utiče na smanjenje kamata u bankarskom sektoru. Pored ostalih instrumenata sa nivoa države, IRF CG će sistemom partnerstva pokušati da utiče na banke da više sredstava ulože u razvojne projekte kao i u projekte iz prioriternih sektora razvoja poljoprivrede, turizam, drvoprerađiva i dr.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore

IRF je imao uspješnu saradnju sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja u okviru MIDAS projekta. Riječ je o projektu institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede ("Montenegro Institutional Development and Agriculture Strengthening" - MIDAS projekat) koji su realizovali Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Svjetska banka u cilju jačanja poljoprivrede i ruralnog razvoja kao i promovisanju unapređenja zaštite životne sredine u skladu sa standardima Evropske unije (EU). Ovaj projekat je naslijeđen IPARD i IPARD like inicijativom Ministarstva za finansiranje privrednika koji se bave poljoprivredom i proizvodnjom hrane za koje je IRF tokom prethodnih godina nudio posebne kreditne linije. Projekat ima za cilj da obuhvati sve sektore primarne poljoprivredne proizvodnje: mljekarstvo, govedarstvo, ovčarstvo i kozarstvo, svinjogojstvo, živinarstvo, voće, povrće, pečurke i ratarske kulture (žitarice), aromatično i ljekovito bilje, vinogradarstvo, maslinarstvo, sektor pčelarstva i sektor akvakulture. Potencijalnim korisnicima projekta biće dostupna bespovratna pomoć za investicije koje imaju za cilj povećanje poljoprivredne proizvodnje, kvaliteta proizvoda kao i podizanje higijenskih standarda na gazdinstvima.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

IRF će kao i do sada učestvovati u realizaciji onih projekata koje Ministarstvo prepoznaje kao prioritne, a koji su iz oblasti održivog razvoja (zaštite životne sredine, rješavanje pitanja otpadnih voda na lokalnom nivou i sl.) i turizma. S tim u vezi IRF će kontinuirano pružati podršku MMSP koji vide svoj interes u kreiranju relevantne turističke ponuda a sve u cilju povećanja broja radnih mjesta i ukupnih prihoda u turizmu i sa turizmom povezanim djelatnostima.

Ministarstvo ekonomije

U namjeri da ostvari postavljene ciljeve, IRF će zajedno sa Ministarstvom ekonomije u 2020. godini nastaviti sa instrumentom koji ima za cilj podsticanje razvoja preduzetništva kao i konkurentnosti mikro, malih i srednjih preduzeća kroz razvoj klusterske proizvodnje i modernizaciju industrije. Od 2017. godine IRF nudi klijentima i kreditnu liniju za modernizaciju industrije u saradnji sa Ministarstvom ekonomije.

Specifični ciljevi Programa su:

- unaprjeđenje tehnoloških procesa, proizvoda i usluga,
- povećanje obima i vrijednosti prometa,
- smanjenje troškova nabavke opreme,
- smanjenje troškova finansiranja proizvodne opreme kroz subvencionisanje dijela troškova nabavke opreme.

Pored navedenog, u saradnji sa ovim Ministarstvom, IRF je stejkholder u okviru Programa za razvoj preduzeća i inovacije Zapadnog Balkana (Western Balkan Enterprise Development and Innovation Facility-WB EDIF) - ENIF Fond za inovativna preduzeća. Sa Ministarstvom ekonomije realizovani su posebni ciklusi edukacije za preduzetnike kroz program podrške razvoju preduzetništva. Cilj ovog programa je da se potencijalni preduzetnici pripreme za vođenje sopstvenog biznisa i ovu fazu edukacije je realizovalo Ministarstvo ekonomije. Na osnovu izvršene evaluacije i u skladu sa poslovnom politikom obezbijeđena je kreditna podrška, za izabrane projekte od strane IRF. IRF i Ministarstvo će saradivati u oblasti razvoja preduzetništva koje ima za cilj otvaranje novih radnih mjesta, bilo da je u pitanju osnivanje sopstvenog biznisa ili podsticaj ulaganju u dalji razvoj informacionog društva, uvođenjem novih tehnologija, jačanju i poboljšanju konkurentnosti. Buduća saradnja sa Ministarstvom ekonomije podrazumijeva i saradnju na drugim prioritetnim projektima (npr. iz oblasti energetike i energetske efikasnosti) po istom ili sličnom mehanizmu

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Saradnja sa ovim Ministarstvom se ogleda u kreiranju, a kasnije i realizaciji instrumenta koji će biti kreiran u cilju realizacije programa za rodnu ravnopravnost - podrška posebnoj ciljnoj grupi- ženama u biznisu. U 2015. godini kreirana je kreditna linija koja je maksimalno prilagođena zahtjevima i potrebama ove ciljne grupe koja se realizovala i tokom 2017. godine. Takođe, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ulaže dodatne napore kako bi ovoj ciljnoj grupi pružilo veću podršku u smislu informisanosti, edukacije i stalnog monitoringa, zajedno sa UNDP-om. Program za rodnu ravnopravnost, koji zajednički sprovode UNDP i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, a finansira ga Evropska unija, ima za cilj da poboljša položaj žena u domenu njihovog ličnog integriteta, ekonomskog napretka i političke zastupljenosti. Konkretni cilj je jačanje kapaciteta, poboljšanje mehanizama i unaprjeđenje odgovarajućih politika, u skladu sa međunarodnim okvirima (UN i EU), nacionalnim politikama i razvojnim prioritetima zemlje. Imajući u vidu naprijed navedeno, IRF je, u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i UNDP-om, definisao (ne)finansijsku podršku radi poboljšanja uslova za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori. IRF CG će nastojati da osnaži saradnju sa ministarstvom i u narednom periodu sve u cilju pomoći ugroženim grupama građana da lakše dođu do sredstava i ostvare svoje biznis ideje.

Ministarstvo finansija

Osnovna saradnja IRF i Ministarstva finansija ogleda se u zajedničkom radu na projektima koji se posebno tiču obezbjeđivanja sredstava od stranih finansijskih institucija, kao što su sredstva od Svjetske Banke, Evropske investicione banke, i sl. Jako je važno nastaviti sinhronizovanu saradnju između ove dvije institucije u pogledu obezbjeđivanja informacija koje su od velikog značaja za strane finansijske institucije u procesu odobravanja sredstava za IRF. Kao što je i do sada bila praksa, Ministarstvo

finansija će i u 2020. godini pružati podršku IRF kada je riječ o kreiranju projekata za ovakve i slične namjene.

Poreska uprava

Pravilima i procedurama IRF definisano je da korisnici kreditnih sredstava ne mogu biti ona lica koja imaju neizmirenih obaveza prema Poreskoj upravi. Shodno tome, IRF sa Poreskom upravom ostvaruje komunikaciju na nedeljnom nivou, kako bi dobio potrebne podatke o poreskim obavezama lica koja su u procesu kreditne analize kod IRF. Na ovaj način, osim što dobija brzo i precizno tražene podatke, IRF skraćuje vrijeme preduzetnicima prilikom prikupljanja potrebne dokumentacije i smanjuju se biznis barijere. Dobra poslovna saradnja sa Poreskom upravom nastaviće se i u 2020. godini, posebno imajući u vidu namjeru IRF da i u 2020. godini stimuliše disciplinovane poreske obveznike koji se nalaze na tzv. "Bijeloj listi" koju, zajedno sa Ministarstvom finansija, objavljuje Poreska uprava Crne Gore.

Opštine

Opštine u Crnoj Gori igraju ključnu ulogu u obezbjeđenju lokalnog ekonomskog razvoja određenog regiona. Uz podršku Zajednice opština moguće je poboljšati međuopštinsku saradnju, koja je ključna za razvoj klastera koji se proteže na teritoriji nekoliko opština. Imajući u vidu postojanje navedenog institucionalnog okvira u državi, opštine mogu predstavljati pokretač razvoja klastera. Takođe, saradnju u budućem periodu je potrebno usmjeriti i na smanjenje administrativnih barijera za razvoj preduzetništva u Crnoj Gori. Ovdje se misli na vrijeme i troškove izdavanja potrebne dokumentacije koja je preduzetnicima neophodna prilikom realizacije planiranih investicija. S obzirom da najveći broj MMSP živi i radi lokalno, od velike važnosti je uloga lokalne samouprave u podsticanju razvoja MMSP. To se posebno ogleda u uspostavljanju povoljnog poslovnog ambijenta na lokalnom nivou, obezbjeđivanjem potrebne lokalne institucionalne infrastrukture, koja pruža poslovne informacije, usluge i obuke za MMSP, kao i različite oblike finansijske podrške. U tom smislu, zajedničko djelovanje lokalnih samouprava i IRF kao i samo udruživanje lokalnih samouprava, neophodno je za uspostavljanje sveobuhvatne podrške MMSP, uz politiku povećanja konkurentnosti i smanjenja neravnomjernosti u regionalnom razvoju. Posebnu pažnju treba posvetiti preduzetničkoj infrastrukturi. U cilju tehničko-tehnološkog unapređenja potrebno je formiranje biznis centara kao i tehnoloških parkova, dok je za sticanje znanja i vještina za bavljenje biznisom potrebno uspostavljanje preduzetničkih inkubatora na nivou lokalnih uprava.

Posebno je važno istaći da će se i u 2020. godini pažnja posveti finansiranju infrastrukturnih projekata koji su isključivo u funkciji razvoja biznisa i/ili stvaranju uslova za nova radna mjesta. Dodatno, ukoliko je ulaganje u putnu infrastrukturu uslov za nesmetan rast i razvoj poljoprivrede i ruralnog dijela države Crne Gore, onda će se i u tom smislu smatrati opravdanim ulaganje u projekte ovog tipa.

Sa svim navedenim, kao i ostalim institucijama u državi, IRF će uložiti dodatne napore da u što većoj mjeri utiče na smanjenje barijera u razvoju crnogorskog preduzetništva.

TRAJANJE IZVORA FINANSIRANJA

Program će se realizovati tokom 2020. godine.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnovi za realizaciju ovog projekta su:

- Zakon o Investiciono razvojnom fondu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 88/09, 40/10 i 80/2017);
- Godišnji plan rada IRF-a za 2020.godinu.

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku **kredita i subvencije kamatnih stopa.**

KORISNICI

Korisnici na osnovu Plana Investiciono - razvojnog fonda za 2020. godinu su preduzetnici, mikro, mala, srednja i velika preduzeća.

OPRAVDANI TROŠKOVI

Učešće korisnika će se definisati kroz pojedinačne kreditne linije u zavisnosti od namjene kredita, a učešće korisnika je do 50% ukupne predračunske vrijednosti investicije.

VISINA DRŽAVNE POMOĆI

Ukupna sredstva predviđena Planom u 2020. godini iznose 200.000.000,00 eura za kredite (kratkoročne, srednjoročne i dugoročne).

Maksimalan iznos pomoći koji preduzeće može dobiti je u visini do 50% ukupne predračunske vrijednosti investicije.

U skladu je sa Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10, 34/11 i 16/14) i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16) (u daljem tekstu: Pravilnik), Prilog 7a.

Kreditni namijenjeni po kreditnoj liniji „Žene u biznisu – UNDP“ u skladu sa Pravilnikom, Prilogom 7– Uredba Komisije (EU), br.1470/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti (*de minimis* pomoći), pomoć dodijeljena jedinstvenom privrednom društvu u toku perioda od tri fiskalne godine, neće preći iznos od 200.000,00 eura.

POSTOJANJE POMOĆI

Zakonom o kontroli državne pomoć utvrđeno je da je državna pomoć:

1) finansijska pomoć koja se **direktno ili indirektno** dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;

2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u **povoljniji položaj** u odnosu na druge učesnike na tržištu;

3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža **selektivno** privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;

4) pomoć koja **ugrožava konkurenciju** i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Agencija je ustanovila da su sredstva za finansiranje ovog Plana **javna sredstva** obzirom da je IRF 100% u vlasništvu države Crne Gore.

Preduzeća koja budu korisnici sredstava iz Godišnjeg plana rada dobiće **prednost** koju inače ne bi dobili na tržištu, što će ih dovesti u **povoljniji položaj** u odnosu na konkurente koji se bave istom ili sličnom djelatnošću.

U vezi sa navedenim, Agencija za zaštitu konkurencije konstatovala je da Godišnji plan rada IRF predstavlja državnu pomoć, u smislu Zakona o kontroli državne pomoći.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće istih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu visinu državne pomoći.

OCJENA POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Agencija za zaštitu konkurencije je zaključila da mjere sadržane u Godišnjem planu rada IRF za 2020. godinu ispunjavaju kriterijume iz Pravilnika, Prilog 7a - Regulativa Komisije EU (br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108. Ugovora.

U dijelu koji se odnosi na kratkoročne kredite kojim će se finansirati tekuća aktivnost i likvidnost preduzeća, Agencija smatra da se **isti mogu dodijeliti samo u skladu sa de minimis pravilima državne pomoći**, odnosno pomoć dodijeljena jednom privrednom društvu tokom perioda od tri fiskalne godine ne smije preći iznos od 200.000,00 eura, u skladu sa Pravilnikom, Prilog 7 - Uredba Komisije (EU), br.1470/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti.

Realizacija kreditnih linija Godišnjeg plana - **Kreditni za infrastrukturne projekte/projekte vodosnabdijevanja, projekte zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, mora biti predmet posebne ocjene Agencije za zaštitu konkurencije za svaki infrastrukturni projekat za koji IRF bude opredijelio sredstva.**

Realizacija navedenih projekata, u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, moguća je jedino uz poštovanja principa kumulacije, odnosno pokriće istih opravdanih troškova iz svih izvora moguće je do maksimalno dozvoljenog intenziteta državne pomoći.

Ukazujemo da se Agencija nije izjasnila u dijelu programa koji se odnosi na oblast poljoprivrede, jer u skladu sa članom 1 stav 2 Zakona, ovaj zakon se ne primjenjuje za namjene podsticaja razvoja poljoprivrede i ribarstva.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

Dostavljeno:

- Investiciono - razvojni fond CG AD
- u spise predmeta i
- arhivi

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA
Miodrag Vujović